

2018-01-18

Tekniska nämndens flerårsstrategi 2018-2020

Innehåll

Ordlista.....	4
Verksamhet.....	7
Huvudsaklig verksamhet.....	7
Åtaganden och nyckeltal.....	8
Särskilt fokus	8
Uppdrag från kommunfullmäktige	10
Internkontrollplan	11
Omedelbar åtgärd.....	11
Ekonomi	12
Gamla deponier/gata/park/fordonshantering, ansvar 20-26.....	12
Ekonomiska ramar	12
Investeringsbudget.....	14
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid	16
Avfall, ansvar 27	17
Ekonomiska ramar	17
Finansiella mål avgiftsfinansierad verksamhet.....	17
Resultatbudget	18
Investeringsbudget	21
Balansbudget	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kassaflödesbudget.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
VA, ansvar 29	22
Ekonomiska ramar	22
Finansiella mål avgiftsfinansierad verksamhet.....	22
Resultatbudget	23
Investeringsbudget	27
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid	30
Balansbudget	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kassaflödesbudget.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Personal.....	32
Personal- och kompetensförsörjning.....	32
Framtida åtgärder.....	32
Löner	32

Arbetsmiljö	33
Sjukfrånvaro	33
Internkontroll	34
Risk- och väsentlighetsanalys	36

Ordlista

Verksamhetsbegrepp

ARV	Avloppsreningsverk
GC-väg	Gång- och cykelväg
Internkontrollplan	Interkontrollplan är en del av kommunens styrmodell. De processer/punkter som ingår i planen anses vara viktiga att regelbundet följa upp så att förvaltningen bidrar med att kommunens mål uppfylls. De processer som skall kontrolleras enligt planen identifierades vid risk- och väsentlighetsanalysen (se nedan).
Risk och väsentlighet	Vid en risk- och väsentlighetsanalys belyses verksamhetens processer. Det som bedöms är om det finns risker för att någonting negativt påverkar förvaltningens förmåga att bidra till kommunens övergripande mål. Identifieras en risk görs bedömningen om dess väsentlighet. Om analysen ger en hög sannolikhet för en risk samtidigt som en väsentlig skada kan uppstå kan det beslutas om en omedelbar åtgärd. Det kan även beslutas om ett åtagande eller en internkontrollpunkt.
VV	Vattenverk
Åtagande	Åtagande är en viktig del i kommunens styrmodell. Dessa skall beskriva hur förvaltningen skall bidra till att kommunens övergripande (prioriterade) mål ska uppfyllas. Åtagande kan identifieras i samband med en risk- och väsentlighetsanalys.
ÅVC	Återvinningscentral (Sollebrunn och Bälinge)
ÅVS	Återvinningsstationer (ofta i anslutning till livsmedelsbutiker)

Ekonomitermer

Avskrivning	När en tillgång har införskaffats med syftet att användas under en längre period, kan dess kostnad fördelas över hela perioden. När perioden har förflutit betyder det att tillgången är avskriven och inte längre utgör någon kostnad. Avskrivningar berör endast avfall och VA i detta dokument.
-------------	--

	<p>Avskrivningar för tex gata belastar kommunstyrelsens ansvarsområde.</p>
Balansräkning	<p>Balansräkningen består av tillgångar samt eget kapital och skulder vid en viss tidpunkt. Balansräkningens två delar, tillgångar samt eget kapital och skulder, ska vara lika stora på dagen då samtliga konton i bokföringen redovisas och avslutas. Balansbudgeten är en plan över framtida skulder och fordringar (används i det här dokumentet av avfall och VA).</p>
Budget	<p>Syftet med budgetering kan beskrivas som en prognos av intäkter och kostnader inför en period. Budgeten används som ett verktyg för beslutsfattning.</p>
Fordran abonnenter	<p>Har vi en fordran på abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut inte har räckt för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.</p>
Förutbetalda intäkter	<p>Förutbetalda intäkter är inkomster du fått betalt för eller skickat faktura på och som helt eller delvis ska intäktsredovisas kommande räkenskapsår. Detta berör främst VA och anslutningsavgifter som faktureras ett år men där intäkten fördelas på kommande 25 år.</p>
Gemensamma resurser	<p>Med gemensamma resurser avses de resurser som fördelas mellan de tre förvaltningarna på Sveagatan. Exempel på detta är inköpta tjänster (till Sveagatan) som städning och hyreskostnad. Syftet med att hantera dessa kostnader som gemensamma är att vi enklare och mer effektivt kan fördela ut kostnaderna.</p> <p>Även personella resurser ingår, tex reception, ekonomienhet och nämndsekreterare. Syftet med att ha dessa som en gemensam resurs är att ha en mer driftsäker och mer effektiv stödresursorganisation.</p> <p>Även den politiska organisationen benämns gemensam resurs i det här dokumentet.</p>
Intäkter	<p>En intäkt är värdet i pengar av de prestationer som utförts under en tidsperiod, alltså värdet av periodens försäljning. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.</p>
Investering	<p>Med investeringar i det här dokumentet avses fysiska tillgångar, exempelvis infrastruktur, byggnader eller maskiner som skrivs av under flera år. Se även under avskrivningar.</p>
Kassaflödesbudget	<p>Med kassaflödesbudgeten får du överblick över kassafloedets variationer under de kommande åren och vad dessa variationer</p>

beror på. Budgeten skapas från resultatbudgeten och balansbudgeten.

Kommunbidrag	I den kommunala ekonomin menas, med kommunbidrag, det anslag som kommunfullmäktige delar ut till de skattefinansierade verksamheterna (inte avfall och VA).
Kostnader	Ett sätt att definiera en kostnad är att beskriva det som att det är värdet av förbrukade resurser under en period. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.
PO-pålägg (-tillägg)	Personalomkostnadstillägg går främst till pension samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. De beräknas på lönen och uppgår till knappt 40% där lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgår till ca 32 % och resterande 8% i huvudsak avser avtalspension.
Resultaträkning	Det kallas för resultaträkning för att det är här som förvaltningens resultat kan utläsas genom en sammanställning av intäkter och kostnader under en räkenskapsperiod, oftast ett år. Resultatet fås genom att addera intäkterna och sedan dra bort kostnaderna och visar då om förvaltningen gjort ett överskott eller underskott. Resultatbudgeten är en plan över framtida intäkter och kostnader och vad de kommer göra för verksamhetens resultat.
Skuld abonnenter	Har vi en skuld till abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut varit högre än vad som krävts för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.

Verksamhet

Huvudsaklig verksamhet

Tekniska nämnden är kommunens samordnande och verkställande organ för trafik, parkering, parker, lekplatser, allmän platsmark och skötsel av tätortsnära natur. Tekniska nämnden fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen (1991:1675) om nämnder för vissa trafikfrågor samt ansvarar för trafiksäkerhetsarbetet. Tekniska nämnden är också huvudman för den allmänna VA-anläggningen och för kommunens avfallshantering. Från och med den 1 januari 2018 ansvarar nämnden också för kommunens kollektivtrafikfrågor.

VA-avdelningen inom tekniska nämnden ansvarar för kommunens verksamhet enligt Lagen om allmänna vattentjänster. Dricksvatten produceras och distribueras och avloppsvatten tas om hand och renas i avloppsreningsverk eller dagvattenanläggningar inom tätorterna St. Mellby, Sollebrunn, Magra, Gräfsnäs, Alingsås, Västra Bodarna, Ingared och Ödenäs.

Tekniska nämndens avfallsavdelning ansvarar för kommunens avfallshantering genom insamling av hushållsavfall, drift av två återvinningscentraler och den aktiva deponin Bälunge. De senaste åren har nämnden också skött drift och kontrollprogram på de stängda deponierna i Mariedal och Mjölsered. För 2018 har nämnden tilldelats särskilda medel till de nedlagda deponierna vars kostnader ska hänföras skattekollektivet.

Ambulerande insamling av farligt avfall, två miljöstationer placerade på bensinstationer samt tömning av slam från enskilda avloppsanläggningar ligger inom ramen för avdelningens ansvar och utförande. Även företagskunder har möjlighet att lämna avfall på Bälunge och Torp ÅVC. Sedan 2014 kan även privathushåll från Lerum och Vårgårda lämna avfall mot avgift.

För 2018 tilldelades Tekniska nämnden extra medel till drift av våra gator och parker. Detta är områden som det under längre tid har prioriterats hårt i men inför 2018 har nämnden möjlighet att arbeta med några av de områden som under lång tid prioriterats ned, t ex slamsugning av dagvattenbrunnar.

Inom Park- och natur föreslås en prioritering av lekplatser då dessa under 2017 fick prioriteras ner.

Åtaganden och nyckeltal

Tekniska nämnden har i Alingsås flerårsstrategi för 2018-2020 fått riktade uppdrag att arbeta mot, samtidigt som det finns ett antal fokusområden där nämnden kan bidra genom särskilda åtaganden. Utöver detta finns 12 prioriterade mål med ett antal indikatorer kopplade. Tekniska nämnden har arbetat fram åtaganden kopplade till ett flertal av de prioriterade målen. Tekniska nämnden har i den antagna väsentlighets- och riskanalysen identifierat ytterligare områden att arbeta med.

Särskilt fokus

1.

Prioriterat mål:	I Alingsås är det tryggt, säkert och välkomnande
Styrindikator:	Medborgarnas upplevelse av hur tryggt det är i kommunen ska öka
Tekniska nämndens Åtagande:	Tekniska nämnden ska verka för att det levereras ett dricksvatten av god kvantitet och kvalitet Tekniska nämnden ska verka för att gator och parker upplevs trygga och säkra
Tekniska förvaltningen Åtagande:	Tekniska förvaltningen ska arbeta för ett dricksvatten av god kvantitet och kvalitet Tekniska förvaltningen ska identifiera otrygga platser och arbeta för att dessa ses över
Nyckeltal:	Antal otjänliga dricksvattenprover ska vara noll under 2018 Inventering/meborgardialog ska genomföras

---

2.

Prioriterat mål:	I Alingsås finns goda möjligheter till arbete och företagande
Styrindikator:	Kommunens näringslivsranking ska öka
Tekniska nämndens Åtagande:	Tekniska nämnden ska verka för att upprätthålla en god kontakt med kommunens näringsliv
Tekniska förvaltningen Åtagande:	Tekniska förvaltningen ska aktivt delta i möten med näringslivet med syfte att utveckla kommunen, exempelvis genom forum för stadsutveckling och evenemang.
Nyckeltal:	Företagare ska uppleva kontakter med förvaltningen som positiva (INSIKT, upplåtelse av mark)

3.

Prioriterat mål:	I Alingsås finns det attraktiva boendemöjligheter
Styrindikator:	Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i kommunen ska bibehållas eller förbättras
Tekniska nämndens Åtagande:	Tekniska nämnden åtar sig att ta fram en plan för lekplatser i kommunen
Tekniska förvaltningen Åtagande:	Tekniska förvaltningen ska arbeta för att färdigställa en plan för lekplatser i kommunen
Nyckeltal:	Antagen lekplatsplan

4.	
Prioriterat mål:	I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet
Styrindikator:	Sjukfrånvaron i kommunen ska minska Medborgarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet i kommunen ska förbättras Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar ska öka.
Tekniska nämndens Åtagande:	Tekniska nämnden åtar sig att verka för en minskad sjukfrånvaro inom tekniska förvaltningen Tekniska nämnden åtar sig att utveckla synpunktshanteringen
Tekniska förvaltningen Åtagande:	Tekniska förvaltningen åtar sig att fortsätta arbetat med att förbättra medarbetarsamtalen Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta mer tydligt med både den fysiska och psykiska arbetsmiljön. Tekniska förvaltningen åtar sig att utveckla arbetet med att frågor på telefon och e-post besvaras i enlighet med styrindikatorerna.
Nyckeltal:	Minskad sjukfrånvaro Förbättring i mätningen "kommunens kvalitet i korthet" (KKIK)

5.	
Prioriterat mål:	I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande
Styrindikator:	Medborgarnas bedömning av möjligheter till inflytande i kommunen ska öka
Tekniska nämndens Åtagande:	Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökad medborgardialog
Tekniska förvaltningen Åtagande:	Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att använda medborgardialoger i de fall där det är lämpligt, till exempel i större projekt
Nyckeltal:	Antal utförda medborgardialoger

6.	
Prioriterat mål:	I Alingsås skapar infrastrukturen möjligheter för tillväxt
Styrindikator:	Antalet meter gång- och cykelvägar ska öka Medborgarnas upplevelse av infrastrukturen i kommunen ska förbättras
Tekniska nämndens Åtagande:	Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökat antal meter gång- och cykelväg inom kommunen Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökat användande av befintliga gång- och cykelvägar
Tekniska förvaltningen Åtagande:	Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att antalet meter gång- och cykelväg inom kommunen ska öka Tekniska förvaltningen åtar sig att utveckla arbetet med mätning av antal gående och cyklister
Nyckeltal:	Antal km gång- och cykelväg ökar Antal passager vid fasta mätstationer ska öka Antal mätpunkter

---

7.	
Prioriterat mål:	I Alingsås skapar vi goda livsmiljöer genom långsiktigt hållbar utveckling
Styrindikator:	Andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka Antalet resor med kollektivtrafiken ska öka

Antalet meter gångfartsgator i Alingsås centrum ska öka

Tekniska nämndens
Åtagande:

Tekniska nämnden åtar sig att verka för att andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka
Tekniska nämnden åtar sig att verka för att antalet resor med kollektivtrafiken ska öka
Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökat antal gångfartsgator i Alingsås centrum

Tekniska förvaltningen
Åtagande:

Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka
Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att antalet resor med kollektivtrafiken ska öka
Tekniska förvaltningen åtar sig att utreda vilka gator inom Alingsås centrum som lämpar sig för gångfartsgator

Nyckeltal:

Antal hushåll med FNI
Antalet resor i kollektivtrafiken
Antal meter gångfartsgator

8.

Prioriterat mål:

I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

Styrindikator:

Andel miljöbilar i kommunal verksamhet ska öka

Tekniska nämndens
Åtagande:

Tekniska nämnden åtar sig att verka för att andelen miljöbilar i den kommunala bilflottan ska öka

Tekniska förvaltningen
Åtagande:

Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att antalet miljöbilar i den kommunala bilflottan ska öka

Nyckeltal:

Antal bilar som uppfyller gällande kriterier för miljöbil

Uppdrag från kommunfullmäktige

1.

Uppdrag:

Kommunal administration ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik ska prioriteras.

Åtagande nämnd:

Tekniska nämnden åtar sig att verka för att effektivisera administrationen

Åtagande förvaltning:

Tekniska förvaltningen åtar sig att fortsätta och fördjupa samordning mellan förvaltningarna på Sveagatan

Nyckeltal:

Antal administrativa tjänster på Sveagatans gemensamma verksamhetsstöd

---

2.

Uppdrag:

Aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik där medel från Innovationsfonden ska användas

Åtagande nämnd:

Tekniska nämnden åtar sig att arbeta för en ökad digitalisering inom nämndens ansvarsområde

Åtagande förvaltning:

Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta fram en plan för ökad digitalisering inom förvaltningen

Nyckeltal:

Färdigställd plan

3.

Uppdrag:	Tekniska nämnden ges i uppdrag att kostnadsberäkna GC-väg Simmenäsvägen-Brobacka och Kvarnabo-Gräfsnäs samt undersöka möjligheten till medfinansiering från extern part.
Åtagande nämnd:	Tekniska nämnden åtar sig att under 2018 återkomma med kostnadsberäkningar för ovanstående samt undersöka vilka möjligheter till medfinansiering som finns.
Åtagande förvaltning:	Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta med att under 2018 ta fram ovanstående underlag.
Nyckeltal:	Presenterat underlag

4.

Uppdrag:	Ta fram en plan för säker & trygg skolväg (KS, SBN, TN och BUN)
Åtagande nämnd:	Tekniska nämnden åtar sig att medverka till att ta fram en plan för säker & trygg skolväg.
Åtagande förvaltning:	Tekniska förvaltningen åtar sig att under 2018 fortsätta det arbete som sker med inventering av skolvägar som påbörjats i samverkan med SBK och BUF.
Nyckeltal:	Antal genomförda inventeringar

5.

Uppdrag:	Stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.
Åtagande nämnd:	Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökad medborgardialog, se också prioriterat mål nr 6.
Åtagande förvaltning:	Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att använda medborgardialoger i de fall där det är lämpligt, till exempel i större projekt
Nyckeltal:	Antal genomförda medborgardialoger

Internkontrollplan

Se bilaga 1.

Omedelbar åtgärd

Inga omedelbara åtgärder har identifierats.

Ekonomi

Gamla deponier/gata/park/fordonshantering, ansvar 20-26

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
Verksamhetens intäkter	12 867	14 375	14 706	15 044
Personalkostnader	-20 441	-22 325	-22 839	-23 364
Lokalhyror	-1 890	-1 761	-1 801	-1 843
Köp av tjänster	-12 756	-14 951	-15 295	-15 647
Gemensamma resurser	-3 450	-3 213	-3 287	-3 363
varav personalkostnader	-2 051	-2 043	-2 090	-2 138
varav lokalhyror	-697	-705	-721	-738
varav köp av tjänster	-322	-139	-142	-146
varav övriga kostnader	-379	-326	-333	-341
Utdebitering personalkostn.	21 073	22 394	22 909	23 435
Övriga kostnader	-32 478	-37 230	-38 086	-38 962
Verksamhetens kostnader	-49 942	-57 087	-58 400	-59 744
Verksamhetens nettokostnader	-37 075	-42 712	-43 694	-44 699
Kommunbidrag	37 075	42 712	43 694	44 699
Årets resultat	0	0	0	0

I tabellen ovan ingår:

- Nämnd (gemensam resurs)
- Gata
- Park och natur
- Fordonshantering
- Gamla deponier
- Kollektivtrafik

Budget 2018

I underlaget till flerårsstrategin som lämnades in i samband med delårsbokslutet 2017 äskade tekniska nämnden 300 tkr för gamla deponier och 600 tkr för underhåll, bland annat för att kunna utföra ogräsbekämpning samt för att kunna arbeta mer förebyggande

med slamsugning av rännstensbrunnar. Enligt KF beslut 2017-12-13 tilldelades teknisk förvaltning dessa medel. I och med detta kan nämnden arbeta fram en plan för kontinuerligt underhåll vilket underlättar förvaltningens underhållsplanering. Risken för igensatta dagvattenbrunnar minskar och tätorterna kan hållas mer rena från ogräs.

Medel för gamla deponier har tilldelats nämnden inför 2018. Detta innebär att kostnaderna inte ska behöva tas från gata och parks driftbudgetar framöver. Kraven på kontroll av gamla deponier ökar hela tiden varav nämnden behöver arbeta effektivt för att kostnaderna inte ska öka.

Fordonshantering ska vara ett nollsummespel där de faktiska kostnaderna för fordonen samt de administrativa kostnaderna fördelas ut på respektive förvaltning/avdelning/enhet.

Från och med 2018 flyttas ansvaret för kommunens kollektivtrafikfrågor från kommunstyrelsen till tekniska nämnden. Då detta arbete mer eller mindre varit avstannat under 2017 kommer mycket fokus ligga här och förvaltningen kommer behöva rekrytera någon med ansvar för bland annat detta.

Nämnden kommer också att fokusera mer på att arbeta fram planer för olika områden, bland annat för lekplatser, under 2018. Detta för att underlätta den långsiktiga planeringen.

Plan 2019

Plan 2019 utgår från budget 2018 med en årlig uppräkningsgrad med 2,3 %. Nämnden kommer fortsatt att behöva arbeta med effektiviseringar då kommunen hela tiden utvecklas.

Plan 2020

Plan 2020 utgår från plan 2019 med en årlig uppräkningsgrad med 2,3 %. Nämnden kommer fortsatt att behöva arbeta med effektiviseringar då kommunen hela tiden utvecklas.

Investeringsbudget

Nedan följer investeringsbudgeten för 2018-2022. För ytterligare detaljer rörande investeringsprojekten hänvisas till bilaga 3.

Tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Expansionsinvestering						
1 Kvarteret Ljuset (ej bro)		75				
2 Ombyggnad torgmiljö Stora torget (inre delen)				5 000		
3 GC-bana Borgens Gata				3 000		
4 GC-bro Borgens gata					6 980	
5 Entré Stadsskogen			2 000	2 050		
6 Nya cykelbanor enligt Trafikplan E			2 000	3 735	3 000	5 000
7 Hållplats Rosenvägen					650	
8 Hållplats Brogårdens panncentral		650				
9 Hållplats Knektegårdsgatan				650		
10 Hållplats Brogården					350	
11 Hållplats Topasgatan		350				
12 Lilla Torget/Södra Strömgatan/Stora Torget			1 000			
13 Hållplats Oxelgatan				635		
14 Hållplats Ekdungevägen			635			
15 Fasta trafikräknare gatunät		300	250	250		
16 GC-Bana Gamla Vänersborgsvägen						3 000
17 Stadsodling	50	100	150	50	100	50
18 Nya lekplatser		1 000	1 000			
19 Förbättring av dagvattenhanteringen			250	200	200	
Hållplats Konduktörsgatan/Musikvägen	750					
-varav exploatering						
Imageinvestering						
Reinvestering						
20 Ospec arbetsprogram	4 600	3 500	4 600	4 700	4 700	5 100
21 Bro Gamla Vänersborgsvägen		2 000	7 000			
22 Bro kvarteret Ljuset		1 600	200			
23 Gatubelysning vägföreningar	300	200	150	200	200	200
24 Utbyte av skyltar	50	100	50	50	50	50
25 Asfalt Avskrivning > 5 år ca 50 % av totalbehov	2 000	2 000	3 000	2 500	2 500	3 000
26 Ospec Bilar och maskiner (gata)	2 000	1 500	2 900	1 500	2 500	2 500
27 Inventarier gata	50	50	50	50	50	50

	Tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
28	Mindre åtgärder på GC-nät enligt Trafikplan	200	600	1 000	1 000	2 000	1 000
29	Mindre åtgärder på Gatunätet	400	700	1 500	1 500	1 000	1 500
30	Väveribron	1 000	300				
31	Hjortmarka upprustning	150	200	100	100	100	100
32	Nolhaga berg, rivning gammal bro, upprustning stigar				100		
33	Ospec Arbetsprogram natur	100	100	100	100	100	100
34	Gerdskastigen upprustning		60				
35	Maskininvesteringar (natur)	100	200	50	100	50	100
36	Instängsling av betesmark	180		100		100	
37	Lekplatser, upprustning	1 000	1 200	2 500	2 500	2 000	2 500
38	Parker, skyltar, lekplatser	100	75	100	100	100	100
39	Fasta sittplatser	300	300	300	300	300	300
40	Trädplantering enl trädplan	300	350	350	350	350	400
41	Förädling av parkmark enl parkplan	2 000	500	1 500	800	800	1 000
42	Ospec Arbetsprogram park	250	350	350	350	350	400
43	Järtas park	500	2 500	500			
44	Nolhaga Park	2 098	2 100	4 000	1 500	1 500	2 500
45	Inventarier park/natur	25	25	25	25	25	25
46	Stadskärnan park	250	100	250	100	100	100
47	Nyanläggning av tillgänglighetsanpassad spång i Kongo		100	1 000			
	Anpassningsinvestering						
48	GC-bana Kristineholmsvägen		2 260				
49	Cykelparkeringar	200	200	200	250	500	500
50	GC-bana Kungegårdsgatan		50	2 000			
51	GC-bana Kavlåsvägen		2 000				
52	Åtgärder mot skredrisk Säveån	2 250	200	1 000	200	200	200
53	Åtgärder mot skredrisk övrigt	60	60	60	60	60	60
54	Alingsås stadskärna åtgärder	250	250	250	250	250	250
55	Stadsmiljöåtgärder FÖP Stadskärnan	1 500	1 525	1 500	1 000	2 000	2 000
56	Tillgänglighet staden inv. & åtg.	1 000	500	500	500	500	500
57	Trafiksäkerhetsåtgärder	200	200	200	200	250	300
58	Ågärder säkra skolvägar	150	150	150	150	300	500
59	Investeringar p g a dagvattenplan		500	1 000	1 000	1 000	1 000
60	Åtgärder buller	150	100	100	100	100	100
61	Mariedal		250	150	80	20	
62	Fjärilsprojekt			200			
	Totalt utgifter	24 513	31 430	46 270	37 285	35 335	34 485

I underlaget till flerårsstrategin som lämnades in i samband med delårsbokslutet äskade tekniska nämnden 49 865 tkr för investeringar 2018. Enligt KF beslut 2017-12-13 tilldelades teknisk förvaltning 31 430 tkr. Justeringar har därför gjorts rörande ett flertal projekt för att nå tilldelad ram.

De största justeringarna för 2018 är följande:

- Flera hållplatser skjuts framåt i tiden.
- Ingen investering i maskin för ogräsbekämpning.
- Upprustning lekplatser minskar från 2 500 tkr till 1 200 tkr.
- Budget för Nolhaga park minskar från 4 000 tkr till 2 100 tkr.
- GC-bana Kungegårdsgatan skjuts fram till 2019.
- Förädling parkmark enligt parkplan har minskats till 500 tkr från 2 000 tkr.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster						
Hållplats Konduktörsgatan	375					
GC-väg Kristineholmsvägen		1 030				
-varav exploatering						

I tabellen ovan skall förväntade investeringsbidrag för gång- och cykelvägar samt busshållplatser redovisas.

För 2018 har tekniska förvaltningen beviljats bidrag för GC-väg Kristineholmsvägen (gång- och cykelväg).

För 2019-2022 är det osäkert vilka projekt och hur stora bidrag som eventuellt kommer att betalas ut av Trafikverket

Avfall, ansvar 27

Ekonomiska ramar

Från och med 2016 särredovisas Avfallsverksamheten som en egen balans- och resultaträkningsenhet och budgeterar därmed egna resultat- balans- samt kassaflödesbudgetar. Avfall bedriver sin verksamhet inom ramen för avfallstaxan och tilldelas således inget kommunbidrag.

Årliga över- respektive underskott regleras mot den uppbokade skulden till kollektivet.

Finansiella mål avgiftsfinansierad verksamhet

Fullmäktige har beslutat om egna finansiella mål för de avgiftsfinansierade verksamheterna.

Finansiella mål, Avfall:

Avgiftskollektivet ska långsiktigt vara självfinansierat.

För att uppnå det långsiktiga finansiella målet ska:

- Verksamheten i huvudsak planeras och genomförs inom ramen för taxan.
- Överuttag eller underskott regleras emot brukarna inom en treårsperiod.
- Avfall långsiktigt nå full självfinansiering av gjorda investeringar.

För att uppnå de finansiella målen görs en regelbunden uppföljning av intäkter, kostnader samt personella resurser. En långsiktig planering innebär att kostnader kan balanseras mot beslutad taxa.

Vid ingången av 2017 hade avfallsverksamheten en skuld till abonnenterna på **388 tkr**.

Resultatbudget

Nedan följer resultatbudgeten för Avfallsverksamheten.

Resultatbudget

Tkr	Not	2 018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	1	46 472	48 546	49 919
Verksamhetens kostnader	2	-38 117	-38 898	-39 689
Avskrivningar	3	-7 349	-7 496	-7 646
Verksamhetens nettokostnader		1 006	2 151	2 584
Finansiella intäkter	4	0	0	0
Finansiella kostnader	5	-1 006	-1 026	-1 047
Årets resultat före reglering abonnenter		0	1 125	1 537
Reglering gentemot abonnenter		0	0	-662
Årets resultat		0	1 125	875

Not 1 Verksamhetens intäkter, tkr

Tkr		2 018	2019	2020
Verksamhetens intäkter				
Brukningavgifter		38 006	40 286	41 495
Övriga intäkter		8 466	8 259	8 425
Ökning (-)/minskning (+) skuld till abonnentkollektivet		0	-1 125	-1 537
Summa verksamhetens intäkter		46 472	47 420	48 383

Not 2 Verksamhetens kostnader, tkr

Tkr	2018	2019	2020
Verksamhetens kostnader			
Material	-20	-39	-54
Köp av tjänst	-11 805	-12 041	-12 282
Hyror	0	0	1
Löner inkl PO-pålägg	-16 205	-16 529	-16 860
Nyintjänade pensioner from 98	-63	-64	-66
Utbetalda pensioner från pensionsförpliktelse	-161	-164	-167
Avgiftsbestämd ålderspension	-790	-806	-822
Övriga kostnader	-8 074	-8 235	-8 400
<i>Gemensamma resurser</i>	-1 000	-1 020	-1 041
varav personalkostnader	-832	-849	-865
varav lokalhyror	-57	-59	-60
varav köp av tjänster	-45	-46	-47
varav övriga kostnader	-66	-67	-69
Summa verksamhetens kostnader	-38 117	-38 898	-39 689

Not 3 Avskrivningar, tkr

Tkr	2 018	2019	2020
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-1 127	-1 150	-1 173
Avskrivningar maskiner och inventarier	-6 222	-6 346	-6 473
Nedskrivningar			
Summa avskrivningar	-7 349	-7 496	-7 646

Not 4 Finansiella intäkter, tkr

Tkr	2 018	2019	2020
Ränteintäkter	0	0	0
varav tillgodoräknad ränta på likviditet			
Övriga finansiella intäkter			
Summa finansiella intäkter	0	0	0

Not 5 Finansiella kostnader, tkr

Tkr	2018	2019	2020
Räntekostnader	-1 006	-1 026	-1 047
varav räntekostnader på långfristiga skulder till kommunen	-1 006	-1 026	-1 047
Övriga finansiella kostnader			
Summa finansiella kostnader	-1 006	-1 026	-1 047

Not 6 Resultatavstämning i förhållande till självkostnadsprincipen , tkr

Tkr	2018	2019	2020
Överuttag/underskott	0	1 125	1 537
Fordran abonnenter			
Skuld abonnentkollektivet/fordran abonnentkollektivet (-)	-2 000	-875	663

Budget 2018

Budgeten för år 2018 uppvisar ett 0-resultat. Vid år 2018 års ingång väntas den befintliga fordran till abonnentkollektivet uppgå till ca **2 000 tkr** (se not 6). Fordran är grunden till den stora höjningen av taxan under 2018 med 9 %.

Budget 2019

Budgeten för år 2019 uppvisar ett positivt resultat på ca **1 125 tkr**. Vid år 2019 års ingång väntas den befintliga fordran till abonnentkollektivet fortfarande uppgå till ca **2 000 tkr** (se not 6). I och med att taxan höjs med 6% och den totala kostnadsökningen förväntas bli ca 2 % jämfört med 2018 så kommer fordran till abonnenterna minska med ca **1 125 tkr** till **875 tkr**.

Budget 2020

Budgeten för år 2020 uppvisar ett positivt resultat på ca **1 537 tkr**. Vid år 2019 års ingång väntas den befintliga fordran till abonnentkollektivet uppgå till ca **875 tkr** (se not 6). I och med att taxan höjs med 3% och den totala kostnadsökningen förväntas bli ca 2 % jämfört med 2018 så kommer fordran till abonnenterna minska och vid utgången av året ha förvandlats till en skuld till abonnenterna på ca **663 tkr**.

Investeringsbudget

Nedan följer investeringsbudgeten för år 2018-2022. För ytterligare detaljer rörande investeringsprojekten hänvisas till bilaga 4.

	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Tkr						
Reinvestering						
Kärl	1 000	500	500	500	500	500
Container	0	120	120	120	120	120
Fordon	2 800	5 100		3 000	3 100	3 100
Maskiner	120					
Anpassningsinvestering						
Sollebrunn ÅVC förbättring	100	100	100	100	100	100
Bålinge anläggning förbättring	250	750	250	250	250	250
Måsen syd hall	5 000					
TOTALT UTGIFTER	9 270	6 570	970	3 970	4 070	4 070

VA, ansvar 29

Ekonomiska ramar

VA utgör en egen balansräkningsenhet och verksamheten budgeterar därmed egna resultat-, balans- samt kassaflödesbudgetar.

VA bedriver sin verksamhet inom ramen för VA-taxan och tilldelas således inget kommunbidrag. Budgeten utgör istället en plan för hur verksamheten ska finansieras samt hur skulden till abonnentkollektivet ska hanteras.

Verksamheten budgeterar ett nollresultat och eventuella årliga över- respektive underskott regleras gentemot kollektivet för att nå detta nollresultat. Om oförutsedda kostnader tillkommer och VA verksamheten uppvisar ett negativt resultat jämfört med budget måste verksamheten reglera detta mot skulden till kollektivet. Eftersom verksamheten ej tillåts att ha en *fordran* på kollektivet måste därför ett visst utrymme finnas för oförutsedda kostnader i form av en skuld till abonnenterna. Avsikten är därför inte att reglera den befintliga skulden till abonnenterna ned till noll. Skulden till kollektivet är för närvarande hög, men den kommer att minska kraftigt under den kommande treårsperioden, se vidare not 6 nedan.

Finansiella mål avgiftsfinansierad verksamhet

Fullmäktige har beslutat om egna finansiella mål för de avgiftsfinansierade verksamheterna.

Finansiella mål, VA:

Avgiftskollektivet ska långsiktigt vara självfinansierat.

För att uppnå det långsiktiga finansiella målet ska/kan:

- Verksamheten i huvudsak planeras och genomförs inom ramen för VA-taxan.
- Överuttag eller underskott regleras emot brukarna inom en treårsperiod.
- Medel avsätts till en investeringsfond för framtida nyinvestering med stöd i Lagen om allmänna vattentjänster § 30.
- VA långsiktigt nå full självfinansiering av gjorda investeringar.

För att uppnå de finansiella målen görs en regelbunden uppföljning av intäkter, kostnader samt personella resurser. En långsiktig planering innebär att kostnader kan balanseras mot beslutad taxa.

Till *investeringsfonden* har 8 252 tkr avsatts för att täcka kommande kapitalkostnader genererade av investeringsprojektet "*Huvudledning Alingsås Tätorf*". Denna investering togs i bruk under hösten år 2017 med årliga avskrivningar mot fonden på ca 160 tkr som följd.

Resultatbudget

Nedan följer resultatbudgeten för VA-verksamheten.

Tkr	Not	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	1	58 787	60 107	61 599	63 747
Verksamhetens kostnader	2	-41 599	-44 491	-45 783	-46 701
Avskrivningar	3	-10 724	-10 985	-12 474	-13 704
Verksamhetens nettokostnader		6 463	4 631	3 342	3 342
Finansiella intäkter	4	0	0	0	0
Finansiella kostnader	5	-4 588	-5 148	-5 564	-5 985
Årets resultat före reglering abonnenter		1 875	-517	-2 222	-2 643
Reglering gentemot abonnenter		-1 875	517	2 222	2 643
Årets resultat		0	0	0	0

Not 1 Verksamhetens intäkter, tkr

Tkr	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter				
Brukningavgifter	54 600	54 759	55 727	57 270
<i>Anslutningsavgifter</i>				
Periodiserade anslutningsavgifter	2 583	3 373	4 424	5 206
Intäktsförda anslutningsavgifter	1 362	1 647	1 119	940
Övriga intäkter	162	162	164	165
Avsättning investeringsfond				
Upplösning investeringsfond	80	165	165	165
Ökning (-)/minskning (+) skuld till abonnentkollektivet	-1 875	517	2 222	2 643
Summa verksamhetens intäkter	56 912	60 624	63 821	66 390

Not 2 Verksamhetens kostnader, tkr

Tkr	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens kostnader				
Reparation och underhåll (inkl material) (konto 66, 615, 618, 665)	-1 730	-1 455	-1 477	-1 499
Processkemikalier (konto 51050-51059)	-3 245	-3 570	-3 624	-3 678
El (konto 621, 623)	-4 608	-4 708	-4 779	-4 850
Löner inkl PO-pålägg	-14 365	-15 791	-16 601	-17 050
Nyintjänade pensioner from 98	-436	-150	-197	-220
Justering värdering IB pensionsavsättning	0	0	0	0
Utbetalda pensioner från pensionsförpliktelse	-20	-41	-52	-52
Avgiftsbestämd ålderspension	-555	-625	-609	-609
Köp av tjänst	-6 338	-7 109	-7 216	-7 324
Övriga kostnader	-7 994	-8 923	-9 057	-9 193
<i>Gemensamma resurser</i>	-2 308	-2 119	-2 172	-2 226
varav personalkostnader	-1 571	-1 406	-1 441	-1 477
varav lokalhyror	-338	-337	-345	-354
varav köp av tjänster	-179	-170	-174	-179
varav övriga kostnader	-220	-206	-211	-217
Summa verksamhetens kostnader	-41 599	-44 491	-45 783	-46 701

Not 3 Avskrivningar, tkr

Tkr	2017	2018	2019	2020
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-10 244	-10 445	-11 911	-13 013
Avskrivningar maskiner och inventarier	-480	-540	-563	-691
Nedskrivningar				
Summa avskrivningar	-10 724	-10 985	-12 474	-13 704

Not 4 Finansiella intäkter, tkr

Tkr	2017	2018	2019	2020
Ränteintäkter				
varav tillgodoräknad ränta på likviditet				
Övriga finansiella intäkter				
Summa finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 5 Finansiella kostnader, tkr

Tkr	2017	2018	2019	2020
Räntekostnader	-4588	-5148	-5564	-5985
varav räntekostnader på långfristiga skulder till kommunen	-4548	-5148	-5564	-5985
Övriga finansiella kostnader (ränta pensioner)	-40			
Summa finansiella kostnader	-4588	-5148	-5564	-5985

Not 6 Resultatavstämning i förhållande till självkostnadsprincipen , tkr

Tkr	2017	2018	2019	2020
Överuttag (-)/underskott (+)	-1 875	517	2 222	2 643
Investeringsfond	8 172	8 007	7 842	7 677
Förutbetalda avgifter (skuld abonnetkollektivet)	6 900	6 420	4 198	1 555

Budget 2018

Budgeten för år 2018 uppvisar ett underskott om **517 tkr**. Vid år 2018 års ingång väntas den befintliga skulden till abonnentkollektivet uppgå till drygt **6 900 tkr**. Det budgeterade underskottet år 2018 regleras via en minskning av denna skuld ned till en nivå på 6 420 tkr vid 2018 års utgång.

Mot bakgrund av den befintliga skulden till abonnenterna görs ingen höjning av VA-taxan även om resultatet väntas bli negativt för året. Intäkterna från VA-avgifter ökar dock ändå jämfört med år 2017, vilket beror på förväntade intäkter från VA-avgifter från tillkommande hushåll. Även intäkterna från anläggningsavgifter ökar som en följd av genomförda investeringar, framförallt i omvandlingsområden.

Kostnaderna, exklusive avskrivningar och finansiella poster, ligger på en högre nivå jämfört med år 2017. Den största ökningen återfinns inom personalkostnaderna, vilka ökar jämfört med år 2017 på grund av att kommunens vattenverk (VV) samt avloppsreningsverk (ARV) och pumpstationer under 2017 delat samma driftchef. Rekrytering har skett och verksamheterna kommer år 2018 att ha en heltidsanställd driftchef på respektive område (VV samt ARV). Personalkostnaderna ökar också på grund av att en vakant projektledartjänst, som tillsatts under den senare delen av år 2017, ger en helårseffekt på kostnaderna från år 2018. Vidare ingår även budgeterad löneökning. Kostnader för köp av tjänst ökar till följd av ökade konsultkostnader. Övriga kostnader ökar främst på grund av en satsning på att byta till fjärravläsningsbara vattenmätare ute hos abonnenter för att förbättra kontrollen över vattenförbrukningen och de intäkter denna genererar. Härutöver ingår även budgeterade prisökningar i kostnaderna för 2018.

Genomförda investeringar får ett större genomslag på avskrivningarna detta år, vilka väntas öka med knappt 300 tkr jämfört med år 2017 (Not 3). Vidare ökar de finansiella kostnaderna för kommunlånet med drygt 500 tkr jämfört med år 2017 på grund av att den totala långfristiga skulden till kommunen fortsätter att öka. Internräntan ligger kvar på samma nivå (1,75 %) mellan åren.

Budget 2019

För år 2019 budgeteras en höjning av VA-taxan med 1,5 % för att täcka ökade kostnader. Budgeten för år 2019 uppvisar trots detta ett underskott om **2 222 tkr**.

Kostnaderna i 2019 års budget, exklusive avskrivningar och finansiella poster, har justerats upp med hänsyn till väntade pris- samt löneökningar. Detta år ökar personalkostnaderna något ytterligare även på grund av att två rekryteringar av el-/datatekniker vid VV samt ARV i Alingsås, vilka genomförs under andra hälften av år 2018, kommer att finnas på plats under hela år 2019 och därmed ge upphov till högre personalkostnader detta år jämfört med år 2018.

Kostnaderna för avskrivningarna fortsätter att öka i takt med att genomförda investeringar aktiveras, vilket framgår av ökade kostnader för avskrivningar i Not 3. Trots att räntan väntas ligga kvar på 1,75 % år 2019 stiger räntekostnaderna detta år jämfört med föregående år eftersom den totala långfristiga skulden till kommunen ökar ytterligare. Underskottet regleras genom att befintlig skuld till abonnentkollektivet minskas med motsvarande belopp ned till en total skuldnivå om knappt 4 200 tkr.

Budget 2020

För år 2020 budgeteras en höjning av VA-taxan med 2,5%. Budgeten för år 2020 uppvisar då ett underskott **om 2 643 tkr**, vilket i stort beror på samma faktorer som angivits ovan för budgeten år 2018 samt 2019. De tunga investeringarna under senare år medför att kostnaderna för avskrivningar ökar ytterligare i takt med att genomförda investeringar aktiveras. Utgifterna för investeringarna medför även att kommunlånet ökar, vilket samtidigt innebär att de finansiella kostnaderna fortsätter att öka. Underskottet i 2020 års budget regleras genom att befintlig skuld till abonnentkollektivet minskas med motsvarande belopp, ned till totalt 1 555 tkr vid årets utgång.

Investeringsbudget

I nedan tabell visas planerade investeringar inom VA-verksamheten för perioden 2018-2022. För ytterligare detaljer rörande investeringsprojekten hänvisas till bilaga 5.

Nr	Tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
	Expansionsinvestering	42 682	34 789	20 050	23 900	7 495	3 300
	Expansionsinvestering - VA	21 110	27 248	18 837	20 679	3 350	800
1	12910 Div ledningsarbeten, serviser i verksamhetsområde	750	800	800	800	800	800
2	12971 Överföringsledning Sundet	7 600	100				
3	12974 Sundet VA utbygg inom omr	6 000	2 000	150			
4	12975 Hulabäck utbygg VA	500		2 000	15 379		
5	12969 Saxebäcken VA utbygg inom omr	1 000	200				
	12978 Saxebäcken överföringsledning	30					
6	12972 Skämningared/Svanvik utbygg VA	500	19 348	11 387			
7	12919 Västra Bodarne	4 700	4 500	4 500	4 500	2 550	
8	12984 utbygg inom Röhult, Blåtjärnsvägen	30					
9	12982 Vattenförsörjning Sbn		300				
	Expansionsinvestering - Exploatering VA	21 572	7 541	1 213	3 221	4 145	2 500
	12850 Tokebacka VA	11 000					
10	12822 Stadsskogen Planering AT	4 850	3 875	975			
11	12826 Lövekulle Etapp 3 Skårsvägen	2 255	1 128				
12	12860 VA Kärrbogärdevägen 2893 (Östra Ingared)	1 710	2 538				
	12861 VA DV Kärrbogärdev. 2893 (Östra Ingared)	785					
	12832 Strandstigen	500					
	12833 Frostvägen	472					
13	Ospec. Projekt			238	3 221	4 145	2 500
	Imageinvestering	0	0	0	0	0	0
	Reinvestering	16 695	25 200	24 445	18 335	14 740	13 500
14	12942 Byte av dricksvattenpump Hjälpared	650	300				
15	12946 Datorisering Bjärke vattenverk	800	50	50			
16	12940 Datorisering Hjälpared & yttre anläggningar	400	400	400			
17	12989 Ombyggnad, ny röt-kammare	50	6 400	9 605	3 795		
18	12909 Utbyte Gasmotorer, panna	1 365	1 365				

Nr	Tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
19	12907 Utbyte doserpumpar ALG	155	155				
20	12905 Byte av låg och hög spänningsställverk		50	500	1 000		
21	12964 Utbyte av slamavvattnare ARV Sbn	50	650	50			
22	12967 Utbyte/uppgradering av rotociver/rengaller	500	580				
	12916 Renovering av pumpstationen Åvägen	605					
23	12914 Renovering av tak och plåtarbeten Sandviksvägen	255	255				
24	12917 Byte av golv i Savannen & Kristineholms pumpstationer	55	105				
25	12912 Inv i samband m ledningsunderhåll	11 210	12 500	13 000	13 000	13 500	13 500
26	12921 Bassänger renovering ARV Nolhaga	300	300	300			
27	Renovering pumpar ARV Nolhaga		500	500	500		
28	12923 Utbyte ventilation & värme maskinbyggnad ARV Nolhaga	300	50				
29	Utbyte av tryckledning biobäddar					1 200	
30	12924 Utbyte av automatiskåp pumpstationer		40	40	40	40	
31	Omläggning av tak på filtersal, Hjälmareds vattenverk		1 500				
	Anpassningsinvestering	7 190	9 595	8 595	8 195	9 550	5 500
32	12987 Datorisering verk och pumpstationer	2 945	2 850	3 050	2 445		
33	12908 Komplettering brand, inbrottslarm maskinbyggnad	250	250				
34	Reservkraftverk ARV Nolhaga				100	3 900	
35	12966 Reservkraftverk ARV Sbn			300			
	12956 Uppgradering och utbyte av PLC, ARV Sbn	50					
36	12913 Installation av reservkraftsuttag i strategiska stationer inom kommunen	45	45	45	45	45	
37	Reservkraftsaggregat till Savannen, Kristineholm, N.fiskaregatan, Lärkvägen				105	105	
38	12927 Dagvattenåtgärder	2 500	200	200	500	500	500
	12920 Huvudledningar Alingsås Tätort (inkl byggn. av ny ventilkammare)	1 000					
39	12951 Nödvattenbrunn Nolhaga	400	300				
40	Flytt av ledningar för E20		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
41	12955 Slammottagning Sävelund		600				
42	Tillbyggnad av Gräfsnäs vattenverk		350				
	TOTALT UTGIFTER	66 567	69 584	53 090	50 430	31 785	22 300

Investeringsutvecklingen under den närmaste 5-årsperioden visar att utgifterna för omvandlingsområden uppgår till ca 30 % av investeringsvolymen. Resterande del är fördelade på 40 % ledningsunderhåll och 10 % exploateringsåtgärder samt 20 % åtgärder på vatten- och avloppsreningsverken.

Intäkter från investeringar kommer från anläggningsavgifter i omvandlings- och exploateringsområdena. Intäkterna har budgeterats till ca 75 % av gjorda investeringar i dessa områden. Vidare finns en osäkerhet kring exploateringsinvesteringarnas volym, framförallt med avseende på åren 2019-2022. För dessa år har ett schablonbelopp angivits uppgående till totalt drygt 10 000 tkr för tidsperioden. Den osäkerhet som råder när det gäller investeringar inom exploateringsområdet mildras av det faktum att investeringar i dessa områden samtidigt innebär att tillhörande anläggningsavgifter kommer att faktureras ut till nya abonnenter, d.v.s. intäkter inkommer som till stor del möter upp kostnader från genomförda investeringar.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

Nedan följer planen för förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp för den kommande femårsperioden. Anläggningsavgifterna delas upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Tkr	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster					
- Anläggningsavgifter VA	19 352	13 053	14 155	9 329	10 593
Strötomter (02801)	3 278	3 325	3 325	2 850	2 850
Röhult Blåtjärnsv (02802)	570	570	570	285	238
Simmenäs (02811)	504				
NV Sävelund (02810) (Tomtered)	380				
Norsesund (02805)	808				
Saxebäcken överföringsledning	855				
Saxebäcken VA inom området	4 978	950			
Överföringsledning Sundet	570	570			
VA inom Sundet	4 940	1 900			
Utbyggnad inom Östra Färgen (hela området) inkl överföringsledning	1 425	4 788	7 790	3 724	5 035
Västra Bodarne	1 045	950	2 470	2 470	2 470
- Anläggningsavgifter Exploatering VA	11 946	8 208	3 705	1 539	950
Lövekulle etapp 3 Skår (02852)	1 520	1 520	570	589	
Östra Ingared	1 900	1 900	1 235		
Strandstigen (02825)	1 425	903			
Prästerydsvägen (Rosendal) (02862)	760	442			
Tokebacka VA	1 900	950	475		
Nordöstra Stadsskogen (Stadsskogen Planering AT) inkl Grankullegatan	2 423	1 188	713	713	713
Ragnehillsgatan (02844)	119	119			
Västra Bergkullegatan	1 425	950	475		
Norsesundsvägen (02894)	475	238	238	238	238
TOTALT INKOMSTER	31 298	21 261	17 860	10 868	11 543

När det gäller intäkter från anläggningsavgifter är osäkerheten i budgeten ganska stor. När i tiden intäkterna inkommer beror mycket på bygglovshantering, detaljplanernas genomförandetid samt konjunkturen inom byggsektorn. Utbyggnaden inom omvandlingsområden/bebyggda områden respektive inom exploateringsområden har vidare varierande tidpunkt för uttag av anläggningsavgiften. Detta medför svårigheter att årsbestämma intäkterna.

Av tabellen ovan framgår vilka projekt som är planerade att utföras under tidsperioden. Anläggningsavgifterna debiteras vanligen mellan 1-5 år efter det att VA-utbyggnaden utförts. För omvandlingsområden tas utgifterna ut inom ett år efter det att VA-

anläggningen i varje delområde är klar. Intentionen är att utbyggnad av VA-nätet sker där intresset för byggnation av fastigheter är som störst.

Personal

Personal- och kompetensförsörjning

Tekniska förvaltningen har en förhållandevis hög personalomsättning under 2017, 10%, där majoriteten av de som slutat gått till privat verksamhet. Noterbart är att det är flera pensionsavgångar inom VA-avdelningen under en 3-5 års period. Vi fortsätter med en aktiv planering för kompetensöverlappning.

Parkavdelningen har två extratjänster, och kan tänka sig att ta emot fler.

Organisationen kommer att behöva ställas om i vissa delar i samband med genomförandet av handlingsplan Effekt då vissa arbetsuppgifter inte kommer att följa med de roller som centraliseras.

Tekniska förvaltningen har svårt att rekrytera erfarna anläggningsarbetare med rätt kompetens.

Andel timavlönade

Tekniska förvaltningen har för att täcka verksamheten använd både timavlönade och övertid, framförallt inom Avfallsavdelningen. Avdelningen har påbörjat processen med att till viss del ersätta såväl timavlönade som övertidsuttag med ordinarie personal och effektivare planering. Verksamheten kommer dock alltid att behöva använda såväl timavlönade (t.ex. under semesterperioder) och övertid (i samband med skiftande väderlek osv) för att klara verksamheten.

Framtida åtgärder

Tekniska förvaltningen har tillsammans med Miljöskyddskontoret och Samhällsbyggnadskontoret en grupp, "Attraktiva Sveagatan", för att stärka det lokala arbetet med en bättre arbetsmiljö. Gruppen består av fackliga representanter, HR-konsult samt chef.

Vi har bemannat upp flertalet chefsposter eftersom ett närvarande ledarskap ger goda förutsättningar för en bra dialog kring arbetsmiljön lokalt på varje arbetsplats.

Arbetet med att utveckla APT (arbetsplatsträff) och koppling mellan personliga mål/gruppmål och verksamhetsmål fortsätter.

Löner

Viss löneglidning på grund av bristen på anläggningsarbetare.

Arbetsmiljö

Se avsnitt Åtaganden

Det höga övertidsuttaget inom Avfallsavdelningen behöver fortsatt arbetas med, en effektivare ruttplanering kommer att bidra till detta. Avdelningen har också påbörjat arbetet med att till viss del ersätta övertidsuttag med anställningar.

Sjukfrånvaron på gatuenheten har sjunkit vilket ger goda förutsättningar för en mer stabil arbetsmiljö. Den fysiska arbetsmiljön jämte den psykosociala behöver följas upp i handlingsplanerna.

Sjukfrånvaro

Se avsnitt Åtaganden

Internkontroll – Bilaga 1

Identifierad risk	Område ekonomi verksamhet kommuninvånare personal	Process	Riskvärde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Följer vi ramavtal?	Ekonomi	Upphandling		Att beställare följer gällande ramavtal	Stickprov 5% av samtliga beställningar under året ska kontrolleras	Controller	Tertialbokslut samt årsredovisning
Har vi god kontroll över när våra förvaltningsspecifika avtal behöver förnyas eller förlängas så att vi inte står utan avtal vilket kan få konsekvenser för både verksamheten och ekonomi.	Verksamhet	Upphandling		Att rutin finns med påminnelse om att avtal slutar gälla	Analys	Controller	Tertialbokslut samt årsredovisning

Identifierad risk	Område ekonomi verksamhet kommuninvånare personal	Process	Riskvärde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Utökning av arbetsuppgifter utan tillskott av resurser innebär effektivisering och/eller prioritering.	Verksamhet	Ökat byggande i kommunen	8	Vad prioriteras eventuellt bort då resurser saknas, dvs vad i huvuduppdraget genomförs inte.	Analys	Controller	Tertialbokslut samt årsredovisning
Följs taxan vid beslut om avstängning?	Ekonomi/Verksamhet	Verksamhet		Kontroll så att avgiftsbeslut följer antagen taxa	Stickprov, 5%	Controller	Tertialbokslut samt årsredovisning

Väsentlighets- och riskanalys – Bilaga 2

Väsentlig Process	Verksamhetsperspektivet	Beskrivning av risk	Är risken omhändertagen i plan, riktlinjer eller liknande?	Genomförs löpande kontroller eller uppföljningar?	Sannolikhet, 1-4	Konsekvens, 1-4	Produkt riskpoäng	Beslut om åtgärd	Åtagande behövs	Intern kontroll behövs
Klimatpåverkan- ökade vattenflöden/översvä- mningar/ökade temperaturer	Viktigt att kunna säkerställa dricksvattenkvaliten/ kvantitet	Kostnaden kan komma att bli stor beroende på hur åtgärderna prioriteras	Delvis- VA- avdelningen omvärldsbevakar kontinuerligt	Vattnet provtas kontinuerligt och provtningsparamet- rarna utökas om omvärldsbevakninge- n pekar i någon riktning	2	2	4	Nej		
Större händelser i vår omvärld ex krig/brist på processkemikalier/t errorism mm	Väsentligt förändrade produktionsförhållan- den, förändrade arbetsrutiner	Dricksvattenleverans en kan komma att avbrytas, nödvattenförsörjning, leverans av otjänligt dricksvatten	Nödvattenplan finns, krisberedskapsplan för förvaltningarna TF, MK och SBK finns delvis	VA följer utvecklingen och jobbar löpande med krisberedskapsarbet- e	1	4	4	Nej		
Ökat byggande inom kommunen	Utökande av vägar, parker, verksamhetsområde n för VA mm innebär ökad verksamhet för TN	Utökning av arbetsuppgifter utan tillskott av resurser innebär effektivisering och/eller prioritering	Nej, TN har i delårsbokslutet 2017 tydligt tryckt på problematiken	Frågan belyses i samband med TN:s prioriteringar	4	2	8			X
Kompetensförsörjnin- g	Svårt att rekrytera inom vissa områden i kombination med pensionsavgångar	Svårt att utföra uppdraget alt. Ökade kostnader för konsulter	Delvis, förvaltningen arbetar med att ta fram en kompetensförsörjnin- gsplan	Frågan belyses i handlingsplanerna för arbetsmiljö	2	3	6		X	

Väsentlig Process	Verksamhetsperspektivet	Beskrivning av risk	Är risken omhändertagen i plan, riktlinjer eller liknande?	Genomförs löpande kontroller eller uppföljningar?	Sannolikhet, 1-4	Konsekvens, 1-4	Produkt riskpoäng	Beslut om åtgärd	Åtagande behövs	Intern kontroll behövs
Ökade trafikflöden	Ökade trafikflöden påverkar gatuavdelningens arbete och prioriteringar	Risk för köer och stopp på grund av ökade trafikmängder	Trafikplanen ger riktlinjer men vissa brister i trafiksystemet kommer, beroende på tidigare utformning, att vara svåra att bygga bort utan mycket omfattande åtgärder såsom ett nya leder kring staden i kombination med styrning av trafiktyper.	Frågan belyses i Trafikplan och Tillväxtprogrammet samt aktualiseras ytterligare i samband med detaljstudier av E20 utbyggnaden genom staden.	4	3	12			
Invasiva växter	Hot mot annan flora	Oönskade arter tar över och utan plan/ekonomiska resurser blir det svårt att hantera	Plan finns men är beroende av resurser	Löpande uppföljning påbörjats i liten skala av park- och natur samtidigt som den fortsatta utvecklingen följs	2	3	6		X	
Klimatförändringar, översvämningar	Risk att avloppsreningsverken inte klarar detta	Risk för breddningar och stora investeringskostnader för att klarar klimatförändringarna	Beslut finns att för åtgärder på de mest utsatta delarna	VA följer utvecklingen	2	2	4			

Väsentlig Process	Verksamhetsperspektivet	Beskrivning av risk	Är risken omhändertagen i plan, riktlinjer eller liknande?	Genomförs löpande kontroller eller uppföljningar?	Sannolikhet, 1-4	Konsekvens, 1-4	Produkt riskpoäng	Beslut om åtgärd	Åtagande behövs	Intern kontroll behövs
Missnöje från kommuninvånare	Minskade resurser innebär delvis nedprioritering av verksamhet vilket leder till missnöje	Risk att större andel tid går till bemötande	Kommunikationsplan för detta finns		2	2	4			
Ny lagstiftning	Ny eller ändrad lagstiftning kan innebära stora förändringar för verksamheterna	Risk för ökade investeringar till följd av ökade krav		Förvaltningen följer utvecklingen inom lagområdena	3	2	6	Nej		
Förändrade konsumtionsmönster	Ökade mängder avfall	Ökad verksamhet inom avfallsavdelningen		Avfall följer utvecklingen och verksamheten anpassas succesivt	3	2	6	Nej		
Kommunikation med andra nämnder/förvaltningar/bolag	Dålig kommunikation ökar risken för tröghet i systemet	Beslut och åtgärder drar ut på tiden och skapar irritation internt i organisationen		Dialog förs mellan nämnder/bolag och förvaltningar	2	2	4			